

בש"פ 4694/16 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 4694/16

כבוד השופט ס' ג'ובראן
מדינת ישראל

לפני:
העוררת:

נ ג ד

פלוני

המשיב:

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בנצרת (כב'
השופטת א' אריאלי) במ"ת 44318-04-16 שניתנו ביום
2.6.2016 וביום 9.6.2016

תאריך הישיבה: ד' בסיון התשע"ו (10.6.2016)

בשם העוררת: עו"ד אבי וסטרמן

בשם המשיב: עו"ד מני אלביר

החלטה

1. לפניי ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת א' אריאלי) מהימים 2.6.2016 ו-9.6.2016 במ"ת 44318-04-16, במסגרתה הוחלט על העברתו של המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריו למעצר בפקוח אלקטרוני.

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום מתוקן, הכולל שני אישומים. על פי המבוא לכתב האישום והאישום הראשון בו, המשיב והמתלוננת הם זוג הנשוי במשך כשלושים שנה, ולכל אורך תקופת נישואיהם נהג המשיב לתקוף את המתלוננת, לטלטל אותה, למשוך בשערותיה ולאחוז את פיה בחוזקה - בכל מקרה בו התנהגותה לא מצאה חן בעיניו. בנוסף, על פי הנטען, המבקש היה מקלל את המתלוננת, משפיל אותה ומאיים עליה על בסיס יום-יומי. בכמה ממקרי התקיפה, נגרמו למתלוננת חבלות בדרגות חומרה שונות. בגין אישום זה, יוחסו למשיב עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין; תקיפה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 279 בצירוף סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין; ואיומים, לפי סעיף 182 לחוק העונשין.

על פי עובדות האישום השני, ביום 12.4.2016, הגישה המתלוננת תלונה נגד המשיב במשטרה, בגינה הוא נעצר והוצא נגדו ביום 14.4.2016 צו הגנה - אשר אסר עליו ליצור קשר עם המתלוננת בכל דרך שהיא (להלן: צו ההגנה). צו ההגנה הוארך ביום 21.4.2016 בשלושה חודשים וניתן לו תוקף של פסק דין. על פי המתואר, המשיב יצר קשר עם עציר אחר בבית המעצר וביקש ממנו ליצור קשר עם אחד מילדיהם של המשיב והמתלוננת ולגרום לו לפייס אותה ולהביא אותה לרכך את התלונה. העציר הנוסף נהג כפי שהתבקש והעביר את המסר. בגין מעשים אלו, יוחסו למשיב עבירות של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287 לחוק העונשין; שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; והדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאוריות טובות להוכחת האשמה, ובהם הודעות המתלוננת והילדים המשותפים, וכן מסמכים רפואיים. בנוסף, נטען לקיומן של שתי עילות מעצר: האחת, עילת מעצר של מסוכנות, על פי החזקה הקבועה בסעיף 21(א)(ג)(5) לחוק המעצרים, מאחר שמדובר בעבירות אלימות כלפי בן משפחה; והשנייה, עילת מעצר של שיבוש מהלכי משפט, בשל החשש כי המבקש ישפיע על הילדים המשותפים שמיועדים להיות עדים במשפטו.

4. בדיון שהתקיים ביום 24.2.2016, הסכים בא-כוח המשיב לקיומן של תשתית ראיתית לכאורית ועילת מעצר, ובעקבות זאת הורה בית המשפט המחוזי (השופט ע' עיילבוני) על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת והפנה אותו לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינו. התסקיר הוגש ביום 10.5.2016, ובמסגרתו תיאר שירות המבחן כי המשיב מתאר את עצמו באופן קורבני, תוך הטלת האחריות בנוגע למעצרו על המתלוננת. חרף האמור, המתלונן לא שלל אפשרות לחזור לקשר עם המתלוננת. שירות המבחן ביטא את התרשמותו כי המשיב מצוי בחוויית אבדן קשה עקב מעצרו וסביב יחסיו המורכבים עם המתלוננת. שירות המבחן לא המליץ על שחרור לחלופה שהוצעה, לאחר שהתרשם כי עמדת המפקחים המוצעים היא מגוננת וכי קיימת להם מעורבות רגשית, וכן כי החלופה אינה מצויה במרחק רב מספיק מבית המתלוננת.

5. בדיון שהתקיים ביום 16.5.2016, ביקש בא-כוח המשיב דחייה לשם הצעת חלופה חדשה. חלופה זו נבחנה על ידי שירות המבחן, אשר בחר שלא להמליץ עליה מאחר שמדובר באותם מפקחים אותם מצא כלא מתאימים קודם לכן. בנוסף, שירות המבחן תיאר כי המתלוננת שינתה את עמדתה מאז התסקיר הקודם, ועתה טענה כי אינה חוששת מהמשיב ותומכת בשחרורו לחלופה. ביום 25.5.2016, לאחר שהתרשם מהמפקחים המוצעים, בית המשפט המחוזי הורה על הגשת תסקיר משלים נוסף שיבחן את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני באותו מקום ותחת אותם מפקחים. ביום 2.6.2016, לאחר דיון במעמד הצדדים, בית המשפט המחוזי קבע כי ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני במקום המוצע, בכפוף למציאת מפקחים עיקריים מתאימים שאינם מבני משפחתו הקרובה של המשיב. בדיון

שנערך ביום 9.6.2016, הופיעה המתלוננת וביקשה כי המשיב ישוחרר למעצר בית. בנוסף, בית המשפט המחוזי בחן שלושה מפקחים עיקריים נוספים, ולאחר מכן הורה על העברתו של המבקש למעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך איסור על יצירת קשר כלשהו עם המתלוננת ועל הפקדת ערובה בסך של 20,000 ש"ח וחתימה על ערבות עצמית בסך 50,000 ש"ח. מכאן הערר שלפניי.

6. בעררה, טוענת העוררת כי לא היה מקום להעביר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני. לעמדתה, אם המשיב לא ישהה במעצר מאחורי סורג ובריח, הוא יהווה איום ממשי על חייה וגופה של המתלוננת, כפי שעולה מהמסכת המגוללת בכתב האישום. העוררת סבורה כי בשלב הנוכחי, מסוכנותו של המשיב אף מתעצמת, משום שהמתלוננת העיזה לחשוף את מעשיו והביאה למעצרו. העוררת מוסיפה כי יש להעדיף את העמדה אותה הביעה המתלוננת בפני שירות המבחן בתסקיר הראשון – אשר תואמים את האמור בחקירותיה – לפי היא חוששת שהמשיב יפגע בה, וכי דבריה בתסקיר השני ובדיון מיום 9.6.2016 הם תוצאה של הלחצים שמופעלים עליה לחזור בה מתלונתה ומעידים על קשייה. כמו כן, העוררת גורסת כי בית המשפט המחוזי לא ייחס משקל לאישום השני ועל המשמעויות הנגזרות ממנו לעניין החשש לשיבוש מהלכי משפט ולחוסר היכולת לתת אמון במשיב, שהפר את צו ההגנה ביודעין.

7. בא-כוח המשיב, מאידך, מבקש לדחות את הערר. לעמדתו, חוות המעצר הותירה את חותמה על המשיב, באופן אשר הפחית את מסוכנותו הנובעת. בנוסף, לגישתו, ישנו ספק אם האישום השני כלל מגלה עילה, באשר, לטעמו, מדובר רק בפנייה דרך אחד הילדים המשותפים לשם שלום בית, וכי מדובר במסר אנושי ולא במהלך לשיבוש מהלכי משפט.

8. לאחר שעיינתי בהודעת הערר ושמעתי את טענות הצדדים בפניי, מצאתי כי דין הערר להידחות. אפתח ואומר כי סבורני שישנו קושי בהסתמכות על דברי המתלוננת בבית המשפט. למרבה הצער, התופעה של חזרה מהתלונה מתוך רצון בשלום בית אינה מחזה נדיר במקרים של עבירות אלימות, ובמקרים לא מעטים היא אינה תוצאה של רצון כן אלא של לחצים חיצוניים המופעלים על המתלוננת. לפיכך, אני מוצא כי ישנו קושי לקבוע ממצאים כלשהם בדבר מסוכנותו של המשיב למתלוננת על סמך דבריה בפני בית המשפט המחוזי ובתסקיר שירות המבחן השני – וזאת, בפרט, נוכח דבריה המפורשים בתסקיר הראשון.

9. חרף האמור, סבורני כי במקרה הנדון לא נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי להעביר את המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני. כידוע, ההלכה הפסוקה היא כי שקילת האפשרות לשחרורו של אדם ממעצר מאחורי סורג ובריח למעצר בפיקוח אלקטרוני טעונה בחינה דו-שלבית: ראשית, על בית המשפט לבחון האם חלופה זו עשויה, באופן עקרוני, להפיג את המסוכנות המיוחסת לנאשם ולאייץ את הסיכון לפגיעה בהליך המשפטי לרמה המתקבלת על הדעת. בשלב השני, נדרש בית המשפט לבחון את תנאי המעצר בפיקוח האלקטרוני, ולבחון את מידת התאמתה למידותיו של הנאשם הספציפי, בהתאם למאפייניו האישיים ולטיב הסיכון הנשקף ממנו (ראו: בש"פ 8389/15 אבו כאטר נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (27.12.2015)). רק מקום בו מתרשם בית המשפט כי ניתן להשיג את תכלית המעצר באמצעות פיקוח אלקטרוני, יש מקום להורות על חלופה כאמור (ראו: בש"פ 585/16 מדינת ישראל נ' שריפוב, פסקה 13 (27.1.2016); בש"פ 8495/15 אלדין נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (27.12.2015)).

10. בנסיבות המקרה שלפניי, שוכנעתי כי אכן יש במעצר בפיקוח אלקטרוני לתת מענה למסוכנות של המשיב כלפי המתלוננת. מקום המעצר הוא במרחק רב, כמאה קילומטר, ממקום מגוריה של המתלוננת, כך שאף בתרחיש בו ינסה

המשיב להפר את תנאי המעצר ולהגיע אל המתלוננת, ניתן יהיה לעצור אותו מבעוד מועד. בנוסף, בית המשפט המחוזי בחן את המפקחים המוצעים בקפידה רבה, עד אשר מצא קבוצת מפקחים אשר עומדת במאפיינים הנדרשים להגשמת תכלית הפיקוח. לא מצאתי בנימוקי הערר טעם להתערבות במסקנה זו.

11. באשר לחשש מפני שיבוש מהלכי משפט, ראיתי לנכון להוסיף אל התנאים אותם קבע בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 9.6.2016, ולאסור על המשיב ליצור קשר כלשהו, ישיר או עקיף, אף עם הילדים המשותפים שלו ושל המתלוננת, וזאת כל עוד הם עשויים לשמש עדים במשפטו.

12. סוף דבר, הערר נדחה, בכפוף לאמור בפסקה 11 לעיל.

ניתנה היום, ד' בסיון התשע"ו (10.6.2016).

ש ו פ ט
